

Rada
Európskej únie

V Bruseli 27. mája 2024
(OR. en)

9508/24

COHOM 100

VÝSLEDOK ROKOVANIA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Dátum:	27. mája 2024
Komu:	Delegácie
Predmet:	Závery Rady o zosúladení akčného plánu EÚ pre ľudské práva a demokraciu na roky 2020 – 2024 s viacročným finančným rámcom na roky 2021 – 2027

Delegáciám v prílohe zasielame závery Rady o zosúladení akčného plánu EÚ pre ľudské práva a demokraciu na roky 2020 – 2024 s viacročným finančným rámcom na roky 2021 – 2027, ktorý schválila Rada na svojom 4 028 zasadnutí 27. mája 2024.

**Závery Rady o zosúladiení akčného plánu EÚ pre ľudské práva a demokraciu
na roky 2020 – 2024 s viacročným finančným rámcom na roky 2021 – 2027**

1. Rada zdôrazňuje kolektívny prístup Tímu Európa k plneniu záväzkov z akčného plánu EÚ pre ľudské práva a demokraciu na roky 2020 – 2024 na globálnej, regionálnej a národnej úrovni, a to aj prostredníctvom práce vysokého predstaviteľa Európskej únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku, Európskej komisie, osobitného zástupcu EÚ pre ľudské práva, Európskej služby pre vonkajšiu činnosť, delegácií a úradov EÚ, misií a operácií SBOP a príspevkov členských štátov a partnerov z občianskej spoločnosti.
2. Akčný plán sa vykonáva v medzinárodnom prostredí poznačenom nárastom ozbrojených konfliktov, autoritárstvom a potláčaním ľudských práv vrátane rodovej rovnosti na celom svete. V tejto súvislosti Rada pripomína veľké úsilie EÚ o podporu multilateralizmu, ktorý napomáha medzinárodnému poriadku založenému na pravidlách, ktorého stredobodom je systém OSN pre ľudské práva. EÚ obnovuje svoj záväzok dodržiavať všetky ľudské práva ako univerzálne, nedeliteľné, vzájomne závislé a vzájomne prepojené, či už ide o práva občianske, kultúrne, hospodárske, politické alebo sociálne. EÚ opätovne potvrdzuje svoj záväzok zasadzovať sa za rovnosť a nediskrimináciu a nárok všetkých osôb na uplatňovanie ľudských práv a základných slobôd v ich plnom rozsahu a za zapojenie okrem iného mládeže, dievčat a žien a osôb so zdravotným postihnutím a LGBTI osôb, ako aj za ochranu ľudí v znevýhodnených, zraniteľných a marginalizovaných situáciách vrátane detí. Úpadok demokracie na celom svete, neustále zhoršovanie sa situácie v oblasti ľudských práv, dezinformácie a škodlivé používanie rýchlo sa vyvíjajúcich technológií potvrdzujú potrebu rozhodných, účinných a súdržných opatrení na presadzovanie a podporu ľudských práv a demokratických zásad a hodnôt, na ich ďalšie začlenenie do všetkých vonkajších politík EÚ a na preukázanie ich kľúčového významu pre mierové a prosperujúce spoločnosti.

3. Účinné vykonávanie akčného plánu, a to aj prostredníctvom tematického programu pre ľudské práva a demokraciu v rámci Nástroja susedstva a rozvojovej a medzinárodnej spolupráce – Globálna Európa na obdobie 2021 – 2027, ktorý je pevne založený na cieľoch a prioritách akčného plánu, má zásadný význam pre zabezpečenie nepretržitej silnej podpory ochrany demokracie a presadzovania dodržiavania ľudských práv.
4. Rada konštatuje, že v preskúmaní akčného plánu v polovici trvania sa dospelo k záveru, že jeho priority sú stále platné a že jeho zosúladenie so súčasným viacročným finančným rámcom preň bolo prínosom. Toto kľúčové zosúladenie by malo pokračovať, pretože sa ním umožnilo, aby príslušné tematické a geografické programy priamo prispievali k vykonávaniu priorít akčného plánu, čím sa zabezpečil jeho vplyv a účinnosť.
5. S cieľom maximalizovať synergiu medzi akčným plánom a tematickými a geografickými programami sa tak akčný plán pre ľudské práva a demokraciu na roky 2020 – 2024 predlžuje do roku 2027, aby sa zosúladiť s celým cyklom viacročného finančného rámca na roky 2021 – 2027.
6. Rada opätovne potvrdzuje záväzok EÚ podporovať globálny a holistický prístup k budovaniu odolných, inkluzívnych a demokratických spoločností v náročnom globálnom kontexte. Kľúčovými prioritami zahraničnej politiky EÚ sú podpora občianskej spoločnosti a obhajcov ľudských práv, posilnenie integrity volieb a zvýšenie účasti na verejnom a politickom živote, najmä pokiaľ ide o ženy a mládež. Boj proti korupcii, posilnenie právneho štátu, podpora nezávislých a pluralitných médií a bezpečnosti novinárov, boj proti dezinformáciám a prispievanie k digitálnej sfére, v ktorej sa chránia ľudské práva a demokracia, sú aj naďalej ústrednými prvkami vonkajšej činnosti EÚ.

7. EÚ bude vo svojej vonkajšej činnosti naďalej uplatňovať prístup založený na ľudských právach a podporovať posilnenie postavenia žien a dievčat i plné uplatňovanie ľudských práv a rodovú rovnosť ako prioritu vo všetkých oblastiach činnosti. EÚ bude naďalej bojovať proti všetkým formám diskriminácie s osobitným zameraním na viacnásobné a prelínajúce sa formy diskriminácie vrátane diskriminácie na základe pohlavia, rasy, etnického alebo sociálneho pôvodu, náboženského vyznania alebo viery, politického alebo iného zmýšľania, zdravotného postihnutia, veku, sexuálnej orientácie a rodovej identity. EÚ opätovne potvrdzuje svoj záväzok dodržiavať, chrániť a naplňovať hospodárske, sociálne a kultúrne práva a opakuje svoj postoj, že úplné uplatňovanie všetkých ľudských práv je predpokladom dosiahnutia inkluzívneho a udržateľného rozvoja. EÚ sa bude viac zameriavať na podnikanie a ľudské práva. Bude sa zaoberať aj účinkami zhoršovania životného prostredia a zmeny klímy na ľudské práva.
8. Pri napredovaní vo vykonávaní akčného plánu sa EÚ bude naďalej usilovať o súdržnosť a snažiť sa nájsť synergie na vnútroštátnej, regionálnej a globálnej úrovni. EÚ bude naďalej rozširovať a prehĺbovať dvojstranné partnerstvá a budovať nové medziregionálne koalície. EÚ bude naďalej dôrazne odsudzovať porušovanie a zneužívanie ľudských práv, porušovanie medzinárodného humanitárneho práva, útoky na demokraciu vrátane zužovania občianskeho priestoru a potláčania nezávislých médií. EÚ bude pokračovať vo svojej činnosti zameranej na ukončenie beztrestnosti, posilnenie zodpovednosti a zabezpečenie súladu s medzinárodným právom vrátane práva v oblasti ľudských práv a humanitárneho práva, pričom v prípade potreby použije globálny sankčný režim v oblasti ľudských práv. EÚ tiež zintenzívni svoje úsilie o presadzovanie pozitívneho naratívu zdôrazňujúceho viaceré výhody, ktoré pokrok v oblasti ľudských práv a demokracie prináša všetkým zainteresovaným stranám vo forme podpory udržateľného rozvoja, mieru a bezpečnosti a napredovania rovnoprávných, rôznorodých, pluralitných a inkluzívnych spoločností. EÚ sa snaží ísť príkladom a plniť si svoje vlastné záväzky, reagovať na vlastné výzvy a usilovať sa o jednotný prístup v rámci všetkých svojich vnútorných aj vonkajších politík.

9. V súvislosti s pokračujúcim vykonávaním akčného plánu pripomína Rada ústrednú úlohu osobitného zástupcu EÚ pre ľudské práva pri usmerňovaní tohto procesu a vyzýva partnerov vo všetkých regiónoch vrátane organizácií občianskej spoločnosti, obhajcov ľudských práv, aktérov podporujúcich demokraciu, medzinárodných organizácií a súkromných aktérov, aby s obnoveným pocitom naliehavosti spojili svoje úsilie o presadzovanie a podporu ľudských práv a demokracie na celom svete.
-